

УДК 504.06.001.76:631.15

Кіко М.В.

ВП «Кримський агропромисловий коледж»

Національного університету біоресурсів і
природокористування України

НЕОБХІДНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

У статті розглянутий вплив сільськогосподарського виробництва на довкілля, запропоновані шляхи щодо вирішення екологічних проблем виробництва сільськогосподарської продукції.

Ключові слова: екологічно орієнтоване управління, екстенсифікація, екосистема.

Kiko M.

NECESSITY OF ENVIRONMENTALLY ORIENTED MANAGEMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTION

In the article influence of agricultural production is considered on an environment, the ways of decision of ecological problems of production of agricultural goods are offered.

Keywords: ecologically oriented management, ekstensifikaciya, ekosistema.

Кико М.В.

НЕОБХОДИМОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИ ОРИЕНТИРОВАННОГО УПРАВЛЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВОМ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ

В статье рассмотрено влияние сельскохозяйственного производства на окружающую среду, предложены пути решения экологических проблем производства сельскохозяйственной продукции.

Ключевые слова: экологически ориентированное управление, екстенсифікація, екосистема.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Погіршення родючого шару ґрунту спричиняє за собою економічні ризики для сільськогосподарських підприємств.

Kiko M.V.

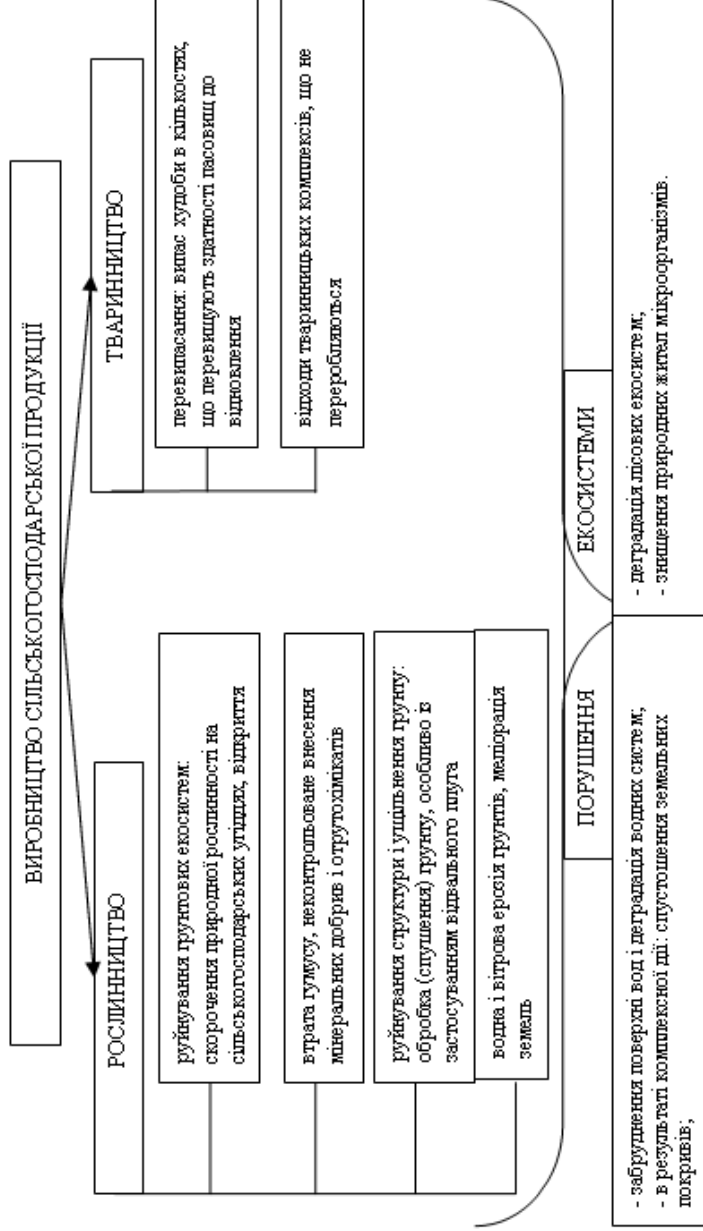
Інтенсифікація сільськогосподарського виробництва спричинила створення ряду екологічних проблем: скорочення біорізноманітності на сільськогосподарських землях до неналежного управління водою для зрошування, виснаження підземних вод і агрохімічного забруднення.

Поза сумнівом, виробництво сільськогосподарської продукції надає найбільший вплив на екосистему, ніж яка-небудь інша галузь економіки, оскільки виробництво безпосередньо взаємодіє із земельними ресурсами.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. За даними Совга Е. сільськогосподарські ландшафти виявилися нестійкими, що привело до ряду локальних і регіональних економічних катастроф. Неправильна меліорація стала причиною засолення ґрунтів і втрати більшої частини оброблюваних земель, велика кількість полів України перетворилася на степи. [2]. Такої ж думки дотримуються багато учених, серед яких В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкин, Г.А. Белявський, В.М. Навроцкий, В.В. та ін. Багато хто з цих авторів відзначає необхідність створення екоуправління, яке сприяло стабілізації біоресурсів. На наш погляд найбільше впливають на навколишнє середовище сільськогосподарські підприємства, саме їх вплив був розглянутий у даній статті.

Цілі статті. Мета роботи є аналіз впливу сільськогосподарського виробництва на навколишнє середовище, запропоновані шляхи вирішення екологічних проблем виробництва сільськогосподарської продукції.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Негативні ексерналії виробництва сільськогосподарської продукції викликані зростанням розораності сільськогосподарських угідь, неконтролюючі внесення органічних і мінеральних добрив, використання гербіцидів, пестицидів і отрутохімікатів, що спричинило забруднення ґрунтів, водоймищ і атмосфери (рис. 1).

Мал. 1 Вплив виробництва сільськогосподарської продукції на екосистему

Екологічно орієнтоване управління підприємством на макрорівні є соціально-економічним гарантом стійкого розвитку держави, стимулювання використання ресурсозберігаючих технологій, створення сприятливої атмосфери для інвестиційної діяльності, що, як наслідок, впливає на підвищення добробуту населення.

На сьогоднішній день жодне сільськогосподарське підприємство не має стратегічної концепції в області ресурсозберігання екології. Це вимагає організації такої системи управління на стратегічному рівні, яка б сприяла вдосконаленню ресурсозберігаючої і екологічної політики підприємства, тобто була б екологічно орієнтованою.

Екстенсифікація сільськогосподарського виробництва привела до різних екологічних проблем, виснаженню і втрати лісів, боліт, ґрунтів та пасовищ [1].

Створення екологічно орієнтованого управління виробництвом сільськогосподарської продукції із застосуванням інноваційно-інституційних рішень і технологій дає можливість мінімізувати вплив на біологічні ресурси.

Екологізація управління сільськогосподарського виробництва направлена на застосування на всіх рівнях екологічно безпечних технологій, наукових розробок і інновацій.

Необхідно також відзначити про державне регулювання екологічного управління виробництвом сільськогосподарської продукції. Згідно стратегії екологічної політики України до 2020 року, прийнятої президентом від 21.12.2010 р. і направленої на стабілізацію екологічної ситуації в країні, були визначені наступні цілі перед сільськогосподарськими виробниками:

1) посилення державної підтримки сільськогосподарських виробників продукції органічного землеробства – підвищити використання органічного землеробства і споживання його продукції 25% від базового рівня на середньострокову перспективу і до 50% до 2020 року (на довгострокову перспективу);

2) сприяння розробці і широкому впровадженню нових біологічних засобів захисту рослин в сільськогосподарському виробництві – підвищити використання нових біологічних засобів захисту рослин в сільськогосподарському виробництві до 25% від базового рівня на середньострокову перспективу і до 50% до 2020 року (на довгострокову перспективу);

3) забезпечення широкого впровадження технологій мінімального обробітку ґрунту;

4) забезпечення контрольованого сільськогосподарського навантаження на ґрунтовий покрив;

5) створення умов для забезпечення безперервності природних ділянок – розповсюдити безперервність ділянок 25% від базового рівня на середньострокову перспективу і до 50% до 2020 року (на довгострокову перспективу);

6) впровадження економічних важелів щодо стимулювання землевласників і землекористувачів до ведення екологічно збалансованого сільського господарства, збереження біо- і ландшафтної різноманітності і розвитку екосистеми. [3].

Здійснення даної державної стратегії неможливе без застосування екологічно орієнтованого управління виробництвом сільськогосподарської продукції.

Висновки. Аналітична оцінка стану виробництва сільськогосподарської продукції показує високий вплив на біосферу: забруднення поверхневих вод і деградація водних екосистем при евтрофікації; відомості про ліси і деградація лісових екосистем (збезлісення); порушення водного режиму на значних територіях; запустинювання; знищення природних місць проживання. Як шляхи рішення розглядається застосування екологічно орієнтованого управління виробництвом сільськогосподарської продукції. Поєднання політики, інноваційних інституційних рішень і інвестицій може допомогти скоротити масштаб значної дії сільського господарства на навколишнє середовище і використовувати його потенціал для надання екологічних послуг.

1. Аналитическая записка: сельское хозяйство на службе развития. Доклад о мировом развитии – [электронный ресурс] – <http://www.worldbank.org/> – Название с экрана
2. Совка Е.Е. Загрязняющие вещества и их свойства в природной среде /Е.Е. Совка/ НАН Украины, Морской гидрофизический ин-т, Черноморское отделение Московского государственного ун-та: – Севастополь: ЭКОСИ. – Гидрофизика. – 2011. – 237 с.
3. Стратегія екологічної політики України до 2020 року – [електронний ресурс] – <http://www.u-e-p.eu/our-activity/strategy/2011/sepember/strategya-ekologchno-politiki-ukrani-do.html> – Название с экрана